

SIMON
ROZENDAAL

Meer ASML's op komst (nou ja... laten we hopen!)

Er zaten twee studenten bij met een Indiase achtergrond die een bedrijf willen oprichten om elektronisch afval beter te scheiden. Ze toonden met een video dat veel van onze afgedankte computers in India en Afrika terecht komen en daar ellende veroorzaken.

Ze hebben een octrooi op snufjes waarmee ze onderdelen en metalen uit de elektronica kunnen halen en zijn vastbesloten om de wereld een stukje beter te maken. Om beurten vertelden ze enthousiast. Van mij hadden ze mogen winnen, maar een van de andere juryleden merkte op dat ze beter hadden moeten nadenken welke bedrijven en welke markten nou precies geschikt zijn voor hun uitvinding.

Een andere groep studenten gaat de boer op met een batterij waarmee zowel elektriciteit valt op te slaan als waterstof te produceren. Dit als oplossing voor een van de uitdagingen van de energietransitie ('Weet u wel, beste jury, dat Nederland het land is met de meeste uren aan negatieve stroomprijs?'). De studenten hopen hier energiebedrijven voor te interesseren. Vier anderen willen een robotnaald (die dr. Tim Horeman ontwikkelde aan de Technische Universiteit Delft) op de markt brengen, die is te gebruiken bij schoonmaakbedrijven maar ook bij operaties – dit plan viel uiteindelijk in de prijzen.

Ik was gevraagd op de TU Delft in een jury te zitten om ideeën te beoordelen van studenten en promovendi die nieuwe bedrijven willen oprichten. Na afloop voelde ik me twintig jaar jonger. Wat een dadendrang, wat een levenslust.

Deze jongelui kennen geen problemen, slechts uitdagingen. Hier geen gezank dat de wereld aan het vergaan is, de polen smelten, help, kunnen we nog wel aan kinderen beginnen? Ook mopperen ze niet – dat andere uiterste – dat de energietransitie een 'ca-ta-stro-faal' idee is. Nee, zij treden de toekomst fluitend tegemoet: hup, handen uit de mouwen.

Na al dat slechte nieuws over universiteiten – dat je daar niet meer hardop mag zeggen dat een vrouw anders is dan een man, dat het een broedplaats is van antisemitisme – is het een verademing om weer eens op een technische universiteit te zijn (woke, wat is dat?). Daar willen ze de stelling van Pythagoras niet 'dekoloniseren', daar zitten slimme jonge mensen met een zekere, hoe zal ik het zeggen, nuchterheid. Natuurlijk willen ze ook daar de samenleving beter maken, maar niet door op te roepen om bommen op Tel Aviv te gooien, maar door slimme uitvindingen te doen. En daarmee bedrijfjes op te richten.

Wat goed dat Delft dit doet, zeg! Ik ben er zelf afgestudeerd. Vijftig jaar geleden waren ze in Delft gelukkig ook niet vies van het bedrijfsleven, maar zelf bedrijven oprichten, was toen ongehoord.

Nu niet dus. Halleluja. Misschien zit bij de bedrijfjes waarvan ik de plannen mocht beoordelen wel een nieuwe ASML of een nieuwe Shell (dat blijft een prachtig bedrijf waar we nog veel plezier aan gaan beleven, ook in de energietransitie). Het zij zo dat je op onze universiteiten communicatiewetenschappen kunt studeren. Ik heb een grote bewondering voor historici – hoe meer, hoe beter. Soms hoor je iets verstandigs van een socioloog, en ik ben dol op taalkundigen. Heel fijn allemaal, maar als ik mag kiezen, doe mij dan maar een paar Delftenaren (of Eindhovenaren of Twentenaren of Wageningers) die een nieuwe ASML of Shell oprichten. Die gaan dan straks het geld verdienen waarmee het Rijksmuseum een Rembrandt kan kopen of waarmee andere universiteiten nog meer juristen en communicatiewetenschappers kunnen opleiden.

Dat Delft dit doet, is dankzij Dap Hartmann. Een gepromoveerde Leidse astronoom, die bij 's werelds beste universiteiten werkte, maar ervoor koos om Delftenaren (in Leiden 'fietsenmakers' genoemd) in zijn cursus 'Turning Technology into Business' te helpen bedrijfjes op te richten. Een man die van alle markten thuis is, die iedereen op de tenen trapt in zijn columns in universiteitsblad *Delta* (vermoedelijk is hij daarom nog steeds geen hoogleraar), die fleurige stropdassen en kleurige schoenen draagt en met wie je over Willem Elsschot en Karel van het Reve kunt praten.

Hup Delft (jaha, en Eindhoven en zo)!

EW

Op een technische universiteit bestaat woke niet, daar zitten heerlijk nuchtere studenten